

Міністерство освіти і науки України
Сарненський педагогічний фаховий коледж
(Сарненський педагогічний коледж)
Рівненського державного гуманітарного університету

Затверджено
Голова приймальної комісії
(протокол № 3 від 23.03.2020 р.)
Директор П.Горкуненко

**ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІСПИТУ
З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ**

для вступу до Сарненського педагогічного фахового коледжу
(Сарненського педагогічного коледжу)
Рівненського державного гуманітарного університету
на основі повної загальної середньої освіти (11 класів)
на навчання для здобуття освітньо-професійного ступеня
фахового молодшого бакалавра
спеціальностей 012 Дошкільна освіта, 013 Початкова освіта,
014.10 Середня освіта (Трудове навчання та технології),
014.11 Середня освіта (Фізична культура)

*Схвалено на засіданні
предметної екзаменаційної комісії
(протокол №1 від 12 березня 2020 р.)*

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Програму вступного іспиту з історії України складено для осіб, які вступають до Сарненського педагогічного коледжу РДГУ у 2020 році на основі навчання за освітньо-професійним ступенем фахового молодшого бакалавра на основі повної загальної освіти.

Метою зовнішнього незалежного оцінювання з історії України є виявлення рівня сформованості ключових та історичної компетентності випускників школи, визначення відповідності результатів їх навчально-пізнавальної діяльності Державному стандарту.

Програма зовнішнього незалежного оцінювання з історії України розроблена з урахуванням основних складових історичної свідомості, мети, змісту та результатів навчально-пізнавальної діяльності, які закладені в Державному стандарті базової і повної середньої освіти та чинній навчальній програмі з історії України для закладів загальної середньої освіти. Вона охоплює шкільний курс історії України початку ХХ ст. до сьогодення.

Програма передбачає перевірку рівня сформованості в учнів насамперед історичної компетентності, до елементів якої належать:

хронологічна компетентність – уміння орієнтуватися в історичному часі, встановлювати близькі та далекі причинно-наслідкові зв'язки, розглядати суспільні явища в конкретно-історичних умовах, виявляти зміни і тяглість життя суспільства;

просторова компетентність - уміння орієнтуватися в історичному просторі та знаходити взаємозалежності в розвитку суспільства, господарства, культури і природного довкілля;

інформаційна компетентність – уміння працювати з джерелами історичної інформації, інтерпретувати зміст джерел, визначати їх надійність, виявляти і критично аналізувати розбіжності в позиціях авторів джерел;

логічна компетентність – уміння визначати і застосовувати теоретичні поняття для аналізу й пояснення історичних подій та явищ, ставити запитання та шукати відповіді, розуміти множинність трактувань минулого та зіставляти різні його інтерпретації;

аксіологічна компетентність - уміння формулювати оцінку подій та історичних постатей, суголосну до цінностей та уявлень відповідного часу чи відповідної групи людей, осмислювати зв'язки між історією і сучасним життям.

Програма містить 15 тем змісту навчального матеріалу (включаючи хронологічний зміст від початку ХХ століття до 2020 року), структуровані за темами очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності студентів, які зорієнтовані на перевірку елементів історичної компетентності та представлені у вигляді знань і вмінь.

Вступні іспити проводяться у формі тестів.

II. ПЕРЕЛІК ТЕМ

що виносяться на вступне випробування з історії України для абітурієнтів, що вступають на основі повної загальної середньої освіти:

1. Українські землі у складі Російської імперії в 1900-1914рр.

Зміст історії України:

- Утворення монополістичних об'єднань в Україні. Земельна реформа Петра Столипіна та її вплив на Україну. Події революції 1905-1907рр. в Україні. Діяльність «Просвіти».

З н а т и:

- 1900р. – створення Революційної української партії (РУП);
- 1908р.- створення Товариства українських поступовців (ТУП);
- 1905р. – створення першої в Наддніпрянській Україні «Просвіти».
- *Значення понять і термінів:* «монополія», «хутір», «відруб», «чорносотенець», «страйк».

Персоналії: Миколи Міхновського.

В м і т и:

- встановлювати та групувати вказані дати, визначати послідовність історичних подій, явищ, процесів;
- характеризувати особливості економічного та соціального розвитку (процес монополізації, розвитку сільського господарства, національно-визвольний рух України в роки російської революції 1905-1907рр., діяльність українських парламентських громад в I та II Державних Думах Росії, особливості проведення аграрної реформи Петра Столипіна та її запровадження в Україні.

2. Українські землі у складі Австро-Угорщини в 1900-1914рр.

Зміст історії України:

- Становище промисловості та сільського господарства. Вплив УГКЦ на формування національної свідомості населення західноукраїнських земель.

З н а т и:

- 1900р. – обрання Андрея Шептицького митрополитом УГКЦ;
- 1907р. – впровадження в Австро-Угорській імперії загального виборчого права для чоловіків;

Персоналії: Андрея Шептицького.

В м і т и:

- встановлювати та групувати вказані дати;
- визначати послідовність історичних подій;
- характеризувати економіку західноукраїнських земель у складі Австро-Угорської імперії;
- визначати причини активації політичного руху на початку ХХ ст., його результати, роль Андрея Шептицького в піднесенні національного життя.

3. Україна в роки Першої світової війни.

Зміст історії України:

● Війна та українські політичні сили. Головна українська рада. Союз та визволення України. Загальна українська рада. Воєнні дії на території України в 1914-1917рр. Українці в арміях воюючих держав. Українські січові стрільці.

З н а т и:

- серпень 1914р. – утворення Головної української ради, формування легіону Українських січових стрільців (УСС);
- створення Союзу визволення України;
- 1914р. – Галицька битва;
- 1915р. – утворення Загальної української ради;
- 1916р. – Брусилівський прорив.

Значення понять і термінів: «світова війна», «мобілізація», «евакуація».

Персоналії: Костя Левицького, Дмитра Донцова.

В м і т и:

- встановлювати та групувати вказані дати відповідно до подій;
- розпізнавати на картосхемі військові події на території України в 1914-1917рр.;
- характеризувати територіально-політичні плани ворогуючих держав щодо українських земель;
- визначати наслідки війни для українського суспільства.

4. Початок Української революції.

Зміст історії України:

● Революційні події в Україні в 1917- на початку 1918р. Універсали Української Центральної Ради. Відносини УЦР з Тимчасовим урядом та більшовицькою Росією. Проголошення УНР. Перша війна більшовицької Росії з УНР. Бій біля станції Крути. Проголошення незалежності УНР. Окупація більшовицькою Росією України. Берестейський мирний договір.

З н а т и:

- березень 1917р.- утворення Української Центральної Ради (УЦР);
- червень 1917р. – I Універсал УЦР;
- липень 1917р. – II Універсал УЦР;
- листопад 1917р. – III Універсал УЦР;
- 9(22) січня 1918р. – IV Універсал УЦР;
- проголошення незалежності Української Народної Республіки (УНР);
- січень 1918р.- бій біля станції Крути;
- січень(лютий) 1918р. – Берестейський мирний договір між УНР та державами Четверного союзу.

Персоналії: Михайла Грушевського; Володимира Винниченка.

В м і т и:

- встановлювати та групувати вказані дати;

- розпізнавати на картосхемі територію УНР згідно з III Універсалом УЦР;
- характеризувати діяльність УЦР;
- основні положення універсалів УЦР;
- визначати причини Української революції, її характер.

5. Розгортання Української революції. Боротьба за відновлення державності.

Зміст історії України:

● Гетьманський переворот. Українська держава. Західноукраїнська Народна Республіка. Акт Злуки УНР та ЗУНР. Українсько-польська війна 1918-1919рр. Директорія. Друга війна більшовицької Росії з УНР. Політика воєнного комунізму. Червоний терор.

З н а т и:

- 29 квітня 1918р. – державний переворот і прихід до влади Павла Скоропадського;
- 1 листопада 1918р. – Листопадовий зрив у Львові;
- 13 листопада 1918р. - проголошення Західноукраїнської Народної Республіки (ЗУНР);
- 14 листопада 1918р. – утворення Директорії;
- 22 січня 1919р. – проголошення Акта злуки УНР та ЗУНР.

Персоналії: Павла Скоропадського, Дмитра Вітовського, Євгена Петрушевича, Симона Петлюри, Нестора Махна.

В м і т и:

- встановлювати та групувати вказані дати;
- розпізнавати на картосхемі територію Української Держави Павла Скоропадського;
- характеризувати внутрішню та зовнішню політику урядів гетьмана Павла Скоропадського;
- Директорії УНР;
- ЗУНР;
- Української Соціалістичної Радянської Республіки (УСРР);
- зміст Варшавської угоди між УНР та Польщею.

6. Встановлення комуністичного тоталітарного режиму в Україні.

Зміст історії України:

● Масовий голод у південних губерніях УСРР. НЕП в УСРР. Вхідження УСРР до складу СРСР. Політика коренізації/українізації в УСРР. Згортання непу і перехід до директивної економіки. Індустріалізація.

З н а т и:

- 1921-1923рр. – масовий голод в Україні;
- 1922р. – вхідження УСРР до складу Союзу Радянських Соціалістичних Республік (СРСР);
- 1923р. – початок політики коренізації/українізації в УСРР;

- 1925р. – проголошення курсу на індустріалізацію.

В м і т и:

- встановлювати та групувати сказані дати;
- характеризувати складові непу;
- визначати причини та наслідки вступу УСРР в СРСР.

7. Утвердження більшовицького тоталітарного режиму в Україні.

Зміст історії України:

● Форсована індустріалізація. Насильницька колективізація. Примусові хлібозаготівлі. Опір селянства. Голодомор 1932-1933рр.-геноцид Українського народу. Ідеологізація суспільного життя в Україні. Культ особи. Великий терор.

З н а т и:

- 1928-1929-1932рр. – перша п'ятирічка ;
- 1929р. – початок насильницької колективізації;
- 1932-1933рр. – Голодомор в Україні;
- 1934р. – перенесення столиці УСРР з Харкова до Києва;
- 1937р. – ухвалення Конституції УРСР;
- 1937-1938рр. – «Великий терор».

В м і т и:

- встановлювати та групувати вказані дати;
- співвідносити дати та історичні факти;
- розпізнавати на картосхемі основні індустріальні об'єкти, побудовані в роки перших п'ятирічок, райони, що найбільш постраждали від Голодомору;
- характеризувати сутність політики форсованої індустріалізації та насильницької колективізації.

8. Західноукраїнські землі в міжвоєнний період.

Зміст історії України:

● Правовий статус українських земель у складі Польщі. Українська військова організація та ОУН. Українські землі у складі Румунії. Українські землі у складі Чехословаччини. Карпатська Україна. Карпатська Січ.

З н а т и:

- 1929р. – утворення Організації українських націоналістів (ОУН);
- 1930р. – проведення польською владою акції «пацифікації»;
- 1938р. – надання автономії Підкарпатській Русі у складі Чехо-Словаччини;
- 15 березня 1939р. – проголошення незалежності Карпатської України.

В м і т и:

- встановлювати та групувати вказані дати;
- співвідносити дати та історичні факти (події, явища, процеси) з періодами, факти-події з явищами, процесами;

- визначати послідовність історичних подій, явищ, процесів;
- визначати правильність застосування в історичному контексті вказаних понять і термінів;
- розпізнавати на картосхемі українські землі у складі Польщі, Румунії, Чехословаччини, територіальні межі Карпатської України.

9. Україна в роки Другої світової війни.

Зміст історії України:

● Радянсько-німецькі договори 1939р. Початок Другої світової війни. Початок німецько-радянської війни. Бойові дії в 1941-1942рр. Відступ Червоної армії. Мобілізаційні заходи. Окупація України військами Німеччини та її союзниками. «Новий порядок». Проголошення Акта відновлення Української Держави. Українська повстанська армія. Радянський партизанський рух. Бойові дії 1942-1943рр. Вигнання німецьких військ та їхніх союзників з Правобережної та Південної України. Завершення бойових дій на території України.

З н а т и:

- 23 серпня 1939р. – радянсько-німецький договір про ненапад і таємний протокол до нього («пакт Молотова-Ріббентропа»);
- 1 вересня 1939р. – початок Другої світової війни;
- 17 вересня 1939р.- вторгнення Червоної армії на територію Західної України;
- 22 червня 1941р. – напад Німеччини на СРСР;
- 30 червня 1941р. – проголошення Акта відновлення Української Держави;
- 14 жовтня 1942р. – створення Української повстанської армії (УПА);
- грудень 1942р. – початок вигнання німецьких військ та їх союзників з України;
- 28 жовтня 1944р. – завершення вигнання німецьких військ та їх союзників з території України;
- 9 травня 1945р. – День перемоги над нацизмом у Другій світовій війні;
- 2 вересня 1945р. – завершення Другої світової війни;
- Тараса Бульбу (Боровця); Степана Бандеру; Романа Шухевича.

В м і т и:

- встановлювати та групувати вказані дати;
- характеризувати суть гітлерівських планів «Барбаросса» та «Ост», «нацистського нового порядку», Голокост, діяльність українського визвольного руху;
- визначати наслідки радянсько-німецьких договорів 1939р. для українських земель;
- причини поразок Червоної армії у 1941-1942рр.

10. Україна в перші повоєнні роки.

Зміст історії України:

● Посилення радянзації та репресії у західних областях УРСР. Операції «Вісла» і «Захід». Масовий голод 1946-1947рр. Ідеологічні кампанії. «Чистки» творчої інтелігенції.

З н а т и:

- квітень 1945р. – Україна спів засновниця Організації Об'єднаних Націй (ООН);
- березень 1946р. – ліквідація УГКЦ;
- 1946-1947рр. – масовий голод в Україні;
- квітень-липень 1947р. – проведення польською владою операції «Вісла»;
- жовтень 1947р. – проведення операції «Захід»;
- 1951р. – встановлення західного кордону УРСР;
- Йосипа Сліпого.

В м і т и:

- встановлювати та групувати вказані дати;
- розпізнавати на картосхемі зміни в адміністративно-територіальному устрої України;
- характеризувати хід операцій «Вісла» та «Захід»;
- пояснювати причини масового голоду в Україні, ліквідації УГКЦ.

11. Україна в умовах десталінізації.

Зміст історії України:

● XX з'їзд КПРС. Десталінізація і лібералізація суспільного життя. Вхідження Кримської області до складу УРСР. Зародження дисидентського руху та його течії. «Шістдесятництво».

З н а т и:

- лютий 1954р. – вхідження Кримської області до складу УРСР;
- 1956р. – XX з'їзд КПРС;
- Левка Лук'яненко, Василя Стуса.

В м і т и:

- встановлювати та групувати вказані дати;
- характеризувати сутність процесу десталінізації;
- сутність анти режимного руху та його течії;
- пояснювати причини та наслідки вхідження Кримської області до складу УРСР.

12. Україна в період загострення кризи радянської системи.

Зміст історії України:

● Конституція УРСР 1978р. Економічна ситуація в УРСР. Дисидентський рух: течії, форми і методи боротьби. Українська громадська група сприяння виконанню Гельсінських угод.

З н а т и:

- 1976р. – утворення Української громадської групи сприяння виконанню Гельсінських угод (УГГ);

- Івана Дзюбу; В'ячеслава Чорновола,

В м і т и:

- встановлювати та групувати вказані дати;
- характеризувати основні вимоги та напрями дисидентського руху 1960-1970-х рр.;
- визначати причини політико-ідеологічної кризи радянського ладу в Україні;
- пояснювати значення дисидентського руху.

13. Відновлення незалежності України.

Зміст історії України:

● Початок перебудови в СРСР. Чорнобильська катастрофа. Гласність і політичний плюралізм. Формування багатопартійної системи. Декларація про державний суверенітет України. Революція на граніті. Акт проголошення незалежності України. Референдум і вибори Президента України 1 грудня 1991р. Розпад СРСР.

З н а т и:

- 26 квітня 1986р. – катастрофа на Чорнобильській атомній електростанції (АЕС);
- вересень 1989р.- створення Народного руху України за перебудову;
- 16 липня 1990р. – ухвалення Верховною Радою УРСР Декларації про державний суверенітет України;
- 24 серпня 1991р. – ухвалення Верховною Радою УРСР Акта проголошення незалежності України;
- 1 грудня 1991р. – проведення Всеукраїнського референдуму та обрання Президента України;
- Леоніда Кравчука.

В м і т и:

- встановлювати та групувати вказані дати;
- характеризувати зміст та основні напрями політики «перебудови»;
- зміст Декларації про державний суверенітет України та Акта проголошення незалежності України;
- пояснювати причини розпаду СРСР.

14. Становлення України як незалежної держави.

Зміст історії України:

● Державотворчі процеси в незалежній Україні. Конституція України. Економіка України в 1991-1998рр. та в 1998-2004рр. Політична розбудова суспільства.

З н а т и:

- 28 червня 1996р. – ухвалення Конституції України;
- вересень 1996р. – запровадження національної грошової одиниці-гривні;
- жовтень-грудень 2004р. – «Помаранчева революція»;
- Леоніда Кучму; Віктора Ющенка.

В м і т и:

- встановлювати та групувати вказані дати;
- характеризувати державотворчі процеси, зміни в політичному, соціально-економічному, національному, культурному житті;
- пояснювати причини європейської інтеграції України.

15. Творення нової України.

Зміст історії України:

● Суспільно-політичне життя України в 2005-2020рр. Революція Гідності. Небесна Сотня. Анексія Росією Криму. Агресія Росії проти України. Російсько-українська війна. Євроінтеграційний поступ України: угода про асоціацію між Україною та ЄС. Режим безвізового в'їзду в країни ЄС для громадян України.

З н а т и:

- листопад 2013- лютий 2014рр. – революція Гідності;
- 2014р. – підписання Україною Угоди про асоціацію з Європейським Союзом (ЄС);
- 27 лютого 2014р. – початок війни Росії проти України;
- Петра Порошенка;
- значення понять і термінів: «Євромайдан», «революція Гідності», «Небесна Сотня», «анексія», «сепаратизм», «антитерористична операція», «тимчасово окупована територія», «кіборг», «волонтерський рух», «люстрація», «безвізовий режим».

В м і т и:

- встановлювати та групувати вказані дати;
- характеризувати перебіг державотворчих процесів в Україні впродовж останнього десятиліття;
- визначати основні тенденції суспільного розвитку України за часів незалежності.

III. Критерії оцінювання навчального досягнення абітурієнтів з історії України

Вступний іспит з історії України виконується у формі тестів, які складаються з 15 завдань I рівня складності, 4 завдань II рівня складності, 3 завдань III рівня складності і 2 завдань 4 рівня складності. Всього 24 завдання.

I рівень складності це завдання з вибором однієї правильної відповіді. З 4 наведених відповідей лише одна правильна. Завдання вважається виконаним, якщо учасник ЗНО позначив правильну відповідь відповідною буквою.

II рівень складності передбачає встановлення відповідності інформації, тобто «логічних пар». Завдання вважається виконаним якщо учасник ЗНО правильно склав логічні пари з правої і лівої колонок.

III рівень складності включає перелік історичних подій, які треба розташувати в правильній хронологічній послідовності. Завдання вважається виконаним якщо події поставлені у правильний хронологічний ряд.

IV рівень складності це завдання з вибором трьох правильних відповідей з семи запропонованих. Завдання вважається виконаним якщо учасник ЗНО відмітив правильні відповіді у запропонованому переліку.

Схема оцінювання:

- завдання I рівня складності оцінюються в 0 - 5 балів;
- завдання II рівня складності - кожна правильно вибрана паралель оцінюється в - 2,5 бали; загальна кількість балів за виконане завдання – 10;
- завдання III рівня - відповідь оцінюється в 15 балів, якщо правильно вказано послідовність усіх подій; 10 балів, якщо вказано першу і останню подію; 5 балів, якщо вказано або першу, або останню подію;
- завдання IV рівня складності – кожна правильна відповідь оцінюється 5 балами, плюс додаткових 5 балів, при умові правильно вибраних 3 відповідей.

Оцінювання розпочинається від показника 100 балів.

Кількість набраних балів	Екзаменаційна оцінка
до 100	1
100-104	2
105-114	3
115-124	4
125-134	5
135-144	6
145-154	7
155-164	8
165-174	9
175-184	10
185-194	11
195-200	12

В сумі за всі виконані завдання тестів абітурієнт може набрати 200 балів:

- за завдання I рівня – 75 балів
- за завдання II рівня – 40 балів;
- за завдання III рівня - 45 балів;
- за завдання IV рівня – 40 балів.

З р а з о к відповідей на різнорівневі тести

І рівень складності

1. «Самостійники» були ініціаторами:

- А** виступу «полуботківців»
- Б** гетьманського перевороту
- В** створення Української Центральної Ради
- Г** скликання Всеукраїнського національного конгресу

Правильна відповідь: **А**

II рівень складності

1. Поставте в хронологічній послідовності названі періоди історії:

- А** «відбудова»
- Б** «перебудова»
- В** «відлига»
- Г** «застій»

Правильна відповідь: **А,В,Г,Б**

III рівень складності

1. Увiдповiднiть подiю з роком, коли вона вiдбулася:

1 проведення операції «Вісла»	А 1944р.
2 уключення Закарпаття до складу УРСР	Б 1945р.
3 депортація кримських татар та інших народів Криму	В 1946р.
4 ліквідація Української греко-католицької церкви	Г 1947р.
	Д 1948р.

Правильна відповідь: **1 - Г**
2 - Б
3 - А
4 - В

IV рівень складності

1. Що було характерним для процесу колективізації: в УСРР?

- 1** масовий добровільний вступ селян до колгоспів
- 2** проведення кампанії з розкуркулювання заможного селянства
- 3** ліквідація системи державної хлібозаготівлі
- 4** розширення мережі машинно-тракторних станцій
- 5** державне стимулювання приватних присадибних господарств
- 6** запровадження внутрішніх паспортів для населення міст і новобудов
- 7** майнове розшарування колгоспного селянства

Правильна відповідь: **2,3,7**

ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Гісем О.В, Мартинюк О.О. Історія України, 10 кл.,Рівень стандарту: Підручник для загальноосвітн.навчання закл./ Видавництво «Ранок»,2010.
2. Кульчицький С.В., Лебедева Ю.Г. Історія України,10 кл., К.,2010.
3. Пометун О.І., Гупан Н.М. Історія України,11 кл., Харків,2012.
4. Пометун О.І. Історія України (рівень стандарту): підруч. для 10 кл. закладів загальної середньої освіти/О.І.Пометун, Н.М. Гупан – К.:УОВЦ «Оріон», 2018.
5. Середницька Г.В. Історія України: 10 кл.:Опорні конспекти.-К.:Книги України ЛТД,2014
6. Турченко Ф.Г., Панченко П.П. «Новітня історія», 10 кл,К:Генеза,2000.
7. Турченко Ф.Г., Панченко П.П. «Новітня історія», 11 кл,К:Генеза,2001.
8. Хлібовська Г.М. Історія України. Рівень стандарту: підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти/ Тернопіль: Астон, 2019.

Додаткова:

1. Болдирев О.В. Історичні постаті України. Одеса,1993.
2. Гісем О.В. Історія України. Збірник завдань у тестовій формі. Понад 1500 тестових завдань/ Кам'янець-Подільський,2019.
3. Гісем О.В. Історія України. Збірник завдань у тестовій формі. Понад 1100 тестових завдань/ Кам'янець-Подільський,2019.
4. Грицак Я. Нарис історії України. К.,1996.
5. Панчук І. Історія України. Комплексна підготовка до зовнішнього незалежного оцінювання і державної підсумкової атестації/Тернопіль: Підручники і посібники, 2020.
6. Смолій В.А. Історія України, К.,1997.
7. Історія України в особах, ХІХ-ХХ ст. К, 1995.
8. Малий словник історії України, К., 1997.
9. Новий довідник: Історія України. – К.:ТОВ «КАЗКА», 2006.
10. Україна в ХХ столітті. Збірник документів і матеріалів, К.,2000.

**Розглянуто та схвалено на засіданні предметної
екзаменаційної комісії по прийому на навчання за
освітньо-кваліфікаційним рівнем «молодший
бакалавр»**

Протокол №1 від 12.03.2020 року

Голова комісії, викладач-методист

Горкуненко Г.Ф.